

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
_____ dos. Zaur Məmmədov
_____ "____" _____ 2025-ci il

İxtisas: 050113-Musiqi müəllimliyi.

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət fənləri.

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat :

Fənnin adı: S/ f Vokal və onun tədrisi metodikası

Fənn proqramı: ADPU-nun Tədris Metodiki Şurasının 16 may 2022-ci il tarixli iclasının qərarına əsasən çap edilir.(pr. N.2)

Kodu:IPFS-B04

Təhsil ili:IV (2025- 2026) Semestr VII

Tədris yükü: Cəmi: 210 saat. Auditoriya saati 75 saat (məşğələ)

Tədris forması: Öyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit : 7 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı,dərəcəsi: Fərzullayeva Şəhla Səfər qızı

Korpus ünvanı: Lənkəran ş.,Ə.Məmmədov küçəsi 19, 2 saylı tədris korpusu

E-mail: sehlaferzullayeva063@mail.com

III. Tövsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas ədəbiyyat

1. E. Abbasov "Azərbaycan musiqi tarixi" Bakı, 1992
2. R. İmrani "Azərbaycan musiqi tarixi" Bakı, 1999
3. N. Bağirov "Musiqinin elementar nəzəriyyəsi" .Bakı ,1982
4. Y.Əliyev "Azərbaycanda vokal sənəti tarixindən" Bakı, 1982

Əlavə ədəbiyyat

1. L.Dimitriyev "Vokal metodikasının əsası" M. 1968
2. N.orlov "Səsin inkişafı" M. 1960
3. S. Maksimov "Vokalistlər üçün Solfedjio" M.1984
4. Rumer "Məktəblərdə musiqi tərbiyəsi və öyrənilməsi "

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: "Vokal və onun tədrisi metodikası" fənninin məqsədi vokal sənəti vəsaitlə tələbələrin estetik tərbiyəsi, onların səslərinin və bədii ifaçılıq imkanlarını maksimum inkişaf etdirməklə gələcək musiqi müəllimlərinin ümumitəhsil məktəblərdə musiqi fənni üzrə tədris olunan mahnıların ifasının şagirdlərə düzgün aşılması, şagirdlərin səsləri ilə düzgün işləmə bacarığının formalaşdırılması və inkişafını təmin etməkdən ibarətdir.

VII Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. --- qeyd olunmalıdır.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilər.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladıqı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

No	Keçirilən məşğələ mövzularının məzmunu	Məş.	Tarix
1	Vahid registrlı (mikst) səsəin əmələ gəlməsi usulu	2	
2	Vahid registrlı (mikst) səsəin əmələ gəlməsi usulu	2	
3	Vahid registrlı səsəin yüksək pozisiyada səslənməsi	2	
4	Vahid registrlı səsəin yüksək pozisiyada səslənməsi	2	
5	Oxuyan zaman nəfəs alma (aşağı,qabırğa,qarın)	2	
6	Oxuyan zaman nəfəs alma (aşağı qabırğa, qarın)	2	
7	Oxuyan zaman nəfəs alma (aşağı qabırğa, qarın)	2	
8	Oxuyan zaman səsiz nəfəs alıb,rəvan və təcridən nəfəsi buraxmaq	2	
9	Oxuyan zaman səsiz nəfəs alıb,rəvan və təcridən nəfəsi buraxmaq	2	
10	Oxuyan zaman səsiz nəfəs alıb,rəvan və təcridən nəfəsi buraxmaq	2	
11	Muxtəlif həmləli səs (əsasən yumşaq həmlənin işlənməsi)	2	
12	Muxtəlif həmləli səs (əsasən yumşaq həmlənin işlənməsi)	2	
13	Səsəin dayağı	2	
14	Səsəin dayağı	2	
15	Oxuyan zaman düzgün artikulyasiyaya nail olmaq	2	
16	Oxuyan zaman düzgün artikulyasiyaya nail olmaq	2	
17	Oxuyan zaman düzgün artikulyasiyaya nail olmaq	2	
18	Oxuyan zaman aydın diksiyaya nail olmaq	2	
19	Oxuyan zaman aydın diksiyaya nail olmaq	2	
20	Oxuyan zaman aydın diksiyaya nail olmaq	2	
21	Oxuyan zaman sait səslərin hamar dəyişdirilməsi və hamar səslənməsi	2	
22	Oxuyan zaman sait səslərin hamar dəyişdirilməsi və hamar səslənməsi	2	
23	Oxuyan zaman sait səslərin hamar dəyişdirilməsi və hamar səslənməsi	2	
24	Oxuyan zaman samitlərin aktiv səslənməsi	2	
25	Oxuyan zaman samitlərin aktiv səslənməsi	2	
26	Oxuda orfoepiya qaydaları	2	
27	Oxuda orfoepiya qaydaları	2	
28	Musiqi cümələsinin bədii ifası üçün zəruri olan səsəin dinamikası	2	
29	Musiqi cümələsinin bədii ifası üçün zəruri olan səsəin dinamikası	2	
30	Musiqi cümələsinin bədii ifası üçün zəruri olan səsəin dinamikası	2	
31	Oxuda legato	2	
32	Oxuda legato	2	
33	Oxuda staccato	2	
34	Oxuda staccato	2	
35	Kantilen ifaçılıq üslubu	2	
36	Kantilen ifaçılıq üslubu	2	
37	Reçitativ ifaçılıq üslubu	2	
38	Reçitativ ifaçılıq üslubu	1	
	Cəmi:	75s	

X.Təqvim-mövzu planı: 75 saat məşğələ

XI.Fənn üzrə tələblər,təpşırıqlar:

- Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduqları təsəvvür-bacarıq və vərdişləri:
- Səs aparatı anatomiyasını öyrənir:
- Eşitmə qabiliyyətini mənimsəyir:
- Nəfəs salma nəfəsin növlərini ayırır:

XII.Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- musiqi yaddaşının,ritm həssaslığının,musiqi zövqünün və artistlik qabiliyyətinin inkişaf etdirilməsi ;
- vokal münasibət metodlarına yiyələnmək;
- Vokal –xor işlərini həyata keçirmək üçün elementar və peşəkar vərdişlər;
- Vokal ifadə sayıt və samit səslərin düzgün tələffus olunması.

XIII.Tələbələrin fənn haqqında fikirlərinin öyrənilməsi:

Oxuyan zaman artikulyasiya və aydın diksiyaya yiyələnmək, legato və stakkato bacarığı, müşayətsiz solo və ansambl oxuma bacarığı, düzgün nəfəsalma və səslə işləmə metododikasın öyrənir.

XIV. İmtahan sualları:

1. A-capella əsəri. (Azərbaycan xalq mahnısı)
2. Müşayiətli vokal ifa. (Bəstəkar mahnısı)
3. Fortapianoda müşayit edərək bir mahnı oxumaq
4. Romans, ariya və ya ansambl oxumaq
5. Nəzəri sorğu

XV.Kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları:

A-capella əsəri (Azərbaycan xalq mahnısı)

Muşayətli vokal ifa (Bəstəkar mahnısı)

Nəzəri sorğu

II kollokvium sualları:

Fortapianoda müşayət edərək bir mahnı oxumaq

Romans ariya və ya ansambl oxumaq

Nəzəri sorğu

“S/ f Vokal və onun tədrisi metodikası” fənninin sillabusu 050113-“Musiqi müəllimliyi” ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus “Pedaqogika, psixologiya və incəsənət” kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №01) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

B/m. Ş.S.Fərzullayeva

Kafedra mudri:

dos.A.X.Əliyev